

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X IR KITŲ SKUNDO PRIEŠ PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2015-03-31 Nr. 4D-2014/2-1843
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2015-01-12 gavo X ir kitų [...] gyventojų (iš viso 22 gyventojai, toliau vadinama – pareiškėjai) skundą dėl Prienų rajono savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant Išlaužo k., Prienų r. sav. Liepų gatvės (toliau vadinama – Liepų gatvė) remonto bei priežiūros klausimus.

2. Pareiškėjai skunde nurodo:

2.1. „[...] Jau daugiau kaip metus laiko žodžiu ir raštais prašome [Savivaldybės] imtis kokių nors veiksmų katastrofiškai Liepų gatvės [...] būklei pagerinti ir pagaliau vieną kartą iš esmės spręsti šią problemą“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „[...] 2014 m. rugpjūčio mėnesį Savivaldybės Statybos ir ekonominės plėtros skyriaus vadovas Henrikas Vepštas asmeniškai patikino, kad rengiamas Liepų gatvės rekonstrukcijos projektas, tačiau, mūsų žiniomis, iki šiol jo nėra, tad ir paraiška finansavimui gauti vis dar nepateikta. [...]“

2.3. „Liepų gatvės gyventojai savo jėgomis kiek įmanydami akmenimis, plytomis ar žvyru lopo baisias gatvės duobes ir jau ne vienus metus mina Išlaužo seniūnijos slenkstį prašydami tvarkyti Liepų gatvės kelią. [...]“

2.4. „Mes nesuprantame, kodėl [...] nerengiamas [Liepų] gatvės projektas, kodėl neteikiama paraiška finansavimui gauti. Atrodo, kad piktybiškai nedaromi darbai ir laikomasi principo, kam dirbti, jeigu galima nedirbti. [...]“

2.5. „2014-11-19 el. paštu kreipėmės į [Savivaldybės] administracijos direktorių Algį Marcinkevičių, klausdami, kas atlikta, kad [Liepų] gatvės remonto darbai pajudėtų į priekį. Iki šiol jokio atsakymo negavome. [...]“

3. Konkretus prašymas skunde Seimo kontrolieriui nesuformuluotas.

4. Su skundu pateikta:

4.1. **Savivaldybės mero 2013-08-12 raštas Nr. (12.1)-GP-2013/262, adresuotas pareiškėjams (kopija), kuriame nurodyta:**

4.1.1. „[...] Liepų gatvė [...] yra įtraukta į 2013 m. Išlaužo seniūnijai svarbių darbų sąrašą (pateiktas Statybos ir ekonominės plėtros skyriui) ir seniūnijos metų veiklos programą (patvirtinta Savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 28 d. sprendimu Nr. T3-29) kaip prioritetas uždavinys. Planuojama įrengti komunikacijas, kelio sankasą ir pakloti asfaltą. Lėšų [Liepų] gatvės rekonstrukcijai tikimasi gauti iš Lietuvos automobilių kelių direkcijos, nes seniūnijai lėšos skiriamos tik kelių priežiūrai.“

4.1.2. „[...] [Liepų gatvės remonto ir priežiūros] klausimas svarstytas seniūnaičių sueigoje ir nutarta, kad kol nebus reikiamo finansavimo [Liepų] gatvės rekonstrukcijai, ieškoti kitų būdų, kaip pagerinti Liepų gatvės būklę, o gatvių tvarkymo pirmumą teikti gyventojų prižiūrimiems keliams. [...]“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 ir 20 straipsniais, Seimo kontrolierius dėl pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių kreipėsi į **Savivaldybės administraciją**.

6. Iš Savivaldybės administracijos 2015-02-25 raštu Nr. (7.17)-r3-2015/211 pateiktų paaiškinimų ir dokumentų nustatyta:

6.1. „Išlaužo seniūnija pirmą kartą apie pareiškėjų skunde keliamą problemą sužinojo gavusi 2013-07-18 [pareiškėjų] kreipimąsi. Iki tol Išlaužo seniūnija nėra gavusi nė vieno rašytinio prašymo remontuoti [Liepų] gatvę. [...] Savivaldybė pateikė 2013-08-12 atsakymą Nr. (12.1)-GP 2013/262.“

6.2. „[Liepų] gatvė dar neturi teisinės registracijos.“

6.3. „Liepų g. yra įtraukta į Prienų rajono savivaldybės teritorijos vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schemą, patvirtintą Savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T3-25.“

6.4. „Šiuo metu Liepų gatvės danga galima važiuoti skaičiuojamuoju greičiu. Liepų gatvės techninė būklė atitinka teisės aktų reikalavimus.“

6.6. „Liepų gatvės remonto bei priežiūros darbai yra įtraukti į 2015 metų Išlaužo seniūnijos svarbių darbų sąrašą. Šis sąrašas bendra tvarka teikiamas svarstyti Išlaužo seniūnijos seniūnaičių sueigai Savivaldybės tarybai patvirtinus Išlaužo seniūnijos 2015 metų veiklos programą.“

6.7. „Liepų gatvės remonto bei priežiūros darbai yra įtraukti į Išlaužo seniūnijos 2015 metų veiklos programą, tačiau šis dokumentas dar nėra patvirtintas Savivaldybės tarybos, nes seniūnijų metų veiklos programos tvirtinamos po Savivaldybės metų biudžeto svarstymo.“

6.8. „Šiuo metu Liepų gatvės rekonstrukcijos techninis projektas yra rengiamas. Parengta susisiekimo ir gatvių konstrukcijos dalis, nepabaigtos rengti lietaus nuotekų ir gatvės apšvietimo dalys. Liepų gatvės rekonstrukcijos projektą planuojama užbaigti iki gegužės mėn.“

6.9. „[2015] metais nėra galimybės gauti papildomo finansavimo (iš valstybės biudžeto ir (ar) Europos Sąjungos struktūrinės paramos fondų ir pan.) Liepų gatvės remontui.“

6.10. „Išlaužo seniūnijoje šiuo metu yra pradėta asfaltuoti Aklaežerio g. Asfaltavimo darbai pradėti 2012 m. Rangos sutarties vertė 329995,93 Lt. Per 2012-2014 metus rangos darbų atlikta už 160000,00 Lt. Aklaežerio g. kapitalinio remonto darbus pagal rangos sutartį numatyta užbaigti iki 2015 m. pabaigos, o apmokėjimo galutinis terminas 2017 m. Kol nebus visiškai atsiskaityta už Aklaežerio g. kapitalinio remonto darbus, tol nebus pradėti Liepų g. rekonstrukcijos darbai.“

6.11. „Liepų g. yra prižiūrima iš kelių priežiūros lėšų. Šiuo atveju vienintelis racionalus būdas užpilti Liepų gatvės duobes žvyru arba frezuotu asfaltu. Seniūnijos kelių ir gatvių priežiūra rūpinasi seniūnas. [...]“

6.12. „Su pareiškėja po 2014-11-19 el. p. kreipimosi buvo bendrauta telefonu.“

6.13. „2013 m. rugsėjo mėnesį vyko Liepų gatvės gyventojų susitikimas su Savivaldybės administracijos atstovais. [...]. Pagrindinis gyventojų reikalavimas - kuo skubiau išasfaltuoti visą Liepų gatvę. Kitokie gatvės remonto būdai buvo atmesti.“

6.15. „Išlaužo k. Liepų g. rekonstrukcijos darbai bus pradėti tik tada, kai bus visiškai atsiskaityta už Aklaežerio g. kapitalinio remonto darbus. 2014 m. iš Kelių priežiūros ir plėtros

programos (KPPP) buvo skirta 50000 Lt ir iš vietinės reikšmės kelių (gatvių) tikslinio finansavimo lėšų buvo gauta 80000 Lt. Savivaldybė kreipėsi į Lietuvos automobilių kelių direkciją prie Susisiekimo ministerijos su prašymu, kad Išlaužo k. Aklaežerio g. kapitaliniam remontui tęsti skirtų 170000 Lt iš 2015 metų vietinės reikšmės keliams (gatvėms) remontuoti programos tikslinių ar rezervo lėšų. Aklaežerio g. objektas šiame sąraše įrašytas pirmu numeriu.“

7. Pareiškėjai 2015-03-09 papildomame kreipimesi Seimo kontrolieriui, be kita ko, nurodo:

7.1. „[...] raštiškai pirmą kartą dėl [Liepų] gatvės remonto į seniūną ir [Savivaldybės] merą kreipėmės 2013-07-18, tačiau [norime] pabrėžti, kad dar 2007 metais žodžiu kreipėmės į tuometinę seniūnę Filomeną Ruseckienę, o vėliau ir dabartinį į seniūną Tomą Skrupską, prašydami tvarkyti Liepų gatvės kelią. Sulaukdavome atsakymo, kad nėra pinigų ir galimybių jiems gauti. [...]“

7.2 „[...] visgi Savivaldybė turi rūpintis šios gatvės keliu, deja, realiai taip nėra. Kadangi [Liepų] gatvės kelias, anot seniūno, neturi tinkamo grunto arba pagrindo, tai jos remonto darbai vis atidėliojami. Įdomu, kiek dar metų ar dešimtmečių tai tęsis, nes maždaug prieš aštuonerius metus pirmą kartą buvome nuėję pas buvusiąją seniūnę prašydami lopyti [Liepų] gatvės duobes. [...]“

7.3. „[...] [Liepų] gatve realiai galima važiuoti ne didesniu kaip 5-10 km/val greičiu, jei nenori išmėtyti automobilio ratų ar sugadinti važiuoklės. Be to, būtini ir manevravimo įgūdžiai duobėms (kai kurios ištisios gilios ir klastingos) saugiai apvažiuoti. Tad mes abejojame, ar Liepų gatvės techninė būklė atitinka teisės aktų reikalavimus. [...]“

7.4. „[...] atsakymo iš [Savivaldybės] administracijos [į 2014-11-19 kreipimąsi] taip ir nesulaukėme. Negavę atsakymo beveik du mėnesius [...], paskambinome į [Savivaldybės] Statybos ir ekonominės plėtros skyrių specialistui Juozui Šiugždiniui pasiteirauti, ar rengiamas Liepų gatvės projektas, nes gavome informacijos, kad būtent šis žmogus yra už tai atsakingas. Tai toks tas mūsų bendravimas telefonu. [...]“

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

8. Lietuvos Respublikos teisės aktai:

8.1. **Istatymai:**

8.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. 2. Seimo kontrolieriai netiria [...] savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos. [...]“

8.1.2. *Vietos savivaldos įstatyme* nustatyta:

4 straipsnis – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 11) viešumo ir reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę. Savivaldybės gyventojai ar jų atstovai turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais, gauti viešus ir motyvuotus atsakymus į pareikštą nuomonę apie savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų ar atskirų valstybės tarnautojų darbą; 12) žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir gerbimo. Savivaldybės institucijų ar valstybės tarnautojų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių, lygių galimybių.“

6 straipsnio 1 dalis – viena iš savarankiškujų savivaldybės funkcijų yra: [...] 3) savivaldybei nuosavybės teise priklausančios žemės ir kito turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo; [...] 22) savivaldybės strateginio planavimo dokumentų ir juos įgyvendinančių planavimo dokumentų rengimas ir įgyvendinimas; 32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas; [...]“

16 straipsnio 2 dalis – „Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija: [...] 15) savivaldybės

biudžeto [...] tvirtinimas Biudžeto sandaros įstatymo ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nustatyta tvarka, prireikus savivaldybės biudžeto tikslinimas; [...].“

30 straipsnio 2 dalis – „Savivaldybės administracija: [...]; 6) rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus; [...].“

8.1.3. *Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme* nustatyta:

10 straipsnio 8 dalis – „Užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės administracijos direktorius: 1) vadovaudamasis Valstybine eismo saugumo programa, tvirtina savivaldybės eismo saugumo programą; 2) iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinių organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus. Savivaldybės pagrįstu prašymu valstybinio administravimo subjektai turi deleguoti atstovus į savivaldybės saugaus eismo komisiją; 3) sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose; 4) rūpinasi vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, transporto infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, gatvių tiesimu, taisymu ir rekonstravimu, [...]; 5) įgyvendina švietėjišką mokomąją veiklą eismo saugumo srityje; 6) atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugumo užtikrinimu savivaldybės teritorijoje.“

11 straipsnio 7 dalis – „Kelio savininkas (valdytojas) privalo: 1) užtikrinti, kad kelias būtų tinkamas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui bei atitiktų teisės aktų reikalavimus; 2) organizuoti eismą ir užtikrinti kelio, jo inžinerinių statinių ir techninių eismo organizavimo priemonių priežiūrą taip, kad ji atitiktų kelių priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus; [...].“

8.1.4. *Kelių įstatyme* nustatyta:

4 straipsnio 3 dalis - „Vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai – valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims.“

5 straipsnio 7 dalis – „Gatvių, kurios nėra valstybinės reikšmės kelių tąsa, projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbus organizuoja ir užsakovo funkcijas atlieka savivaldybės. Gatvių, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa, projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų tvarką nustato Vyriausybė.“

6 straipsnis – „1. Keliai numeruojami ir pavadinimai jiems suteikiami sudarant kelių sąrašus. [...]. 4. Vietinės reikšmės kelių sąrašus tvirtina savivaldybių tarybos.“

8.1.5. *Žemės įstatyme* nustatyta:

7 straipsnio 2 dalis – „Valstybinės žemės sklypai perduodami savivaldybėms patikėjimo teise Vyriausybės nutarimais ir jos nustatyta tvarka šioms reikmėms: [...]; 3) gatvėms ir vietiniams keliams; [...].“

8.1.6. *Viešojo administravimo įstatyme* nustatyta:

3 straipsnis – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...]; 6) *efektyvumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja ekonomiškai, rezultatų siekia kuo mažesnėmis sąnaudomis; [...].“

8.2. **Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir ministerijų teisės aktai:**

8.2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 1418 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. 8 redakcija) patvirtintose *Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklėse* reglamentuojama:

2 punktas – „Valstybinės žemės sklypai, perduodami patikėjimo teise savivaldybėms, turi būti suformuoti pagal teisės aktų nustatyta tvarka parengtus ir patvirtintus detaliuosius planus arba žemės valdos projektus.“

8.2.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-07-13 nutarimu Nr. 870 patvirtintame *Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymo savivaldybėms priskirto valstybės*

turto perdavimo tvarkos apraše reglamentuojama:

1 punktas – „Pagal Lietuvos Respublikos valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymą (toliau vadinama – įstatymas) savivaldybių nuosavybėn priskirtą turtą kiekvienai savivaldybei perduoda Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotas asmuo pagal perdavimo-priėmimo aktus, kuriuos pasirašo Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotas asmuo ir savivaldybės administracijos direktorius.“

8.2.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose *Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėse* reglamentuojama:

30 punktas – „Asmenų prašymai turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo jų gavimo institucijoje.“

39 punktas – „Į asmenų prašymus atsakoma valstybine kalba ir tokiu būdu, koku pateiktas prašymas, jeigu asmuo nepageidauja gauti atsakymą kitu būdu. [...]“

Tyrimo išvados

9. Šio pareiškėjų skundo tyrimo metu esminė vertintina aplinkybė – Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai (neveikimas), sprendžiant Liepų gatvės remonto bei priežiūros klausimus.

Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–7 punktai), į teisinį reglamentavimą, nurodytą pažymos 8 punkte, konstatuotina, kad:

9.2. pareiškėjai su skundu kreipėsi į Seimo kontrolierių dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant Liepų gatvės remonto bei priežiūros klausimus. Dėl pareiškėjų skunde nurodytų aplinkybių Seimo kontrolierius kreipėsi į Savivaldybės administraciją.

9.3. Kaip tyrimo metu Seimo kontrolierių informavo Savivaldybės administracija, pirmą kartą apie pareiškėjų skunde keliamą problemą dėl prastos Liepų gatvės techninės būklės Savivaldybės Išlaužo seniūnija sužinojo, gavusi **2013-07-18** pareiškėjų kreipimąsi (pažymos 6.1 punktas). Atitinkamai, pareiškėjų pateiktoje informacijoje nurodoma, jog minėtoji data (2013-07-18) yra pirmojo rašytinio kreipimosi į Savivaldybę data, tačiau dėl minėtos probleminės situacijos pareiškėjai yra kreipėsi į Savivaldybę žodžiu ir anksčiau, t. y. dar **2007 metais**, prašydami atlikti Liepų gatvės remonto darbus (pažymos 7.1 punktas).

9.4. Remiantis Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnyje įtvirtintais pagrindiniais principais, kuriais grindžiama vietos savivalda, savivaldybės institucijos turi užtikrinti galimybę savivaldybės gyventojams dalyvauti tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus, reaguoti į Savivaldybės gyventojų nuomonę. Tyrimo metu nustatyta, jog pareiškėjų skunde nurodytos problemos, susijusios su Liepų gatvės technine būkle, galimai neatitinkančia teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų, Savivaldybei yra žinomos ir aktualios pareiškėjams jau daugiau nei 7 metus, **tačiau ilgą laikotarpį Savivaldybės pareigūnų nesprendžiamos iš esmės**.

10. Tyrimo metu nustatyta, kad Liepų gatvė yra įtraukta į Prienų rajono savivaldybės teritorijos vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schemą, tačiau iki šiol nėra atlikta Liepų gatvės teisinė registracija (pažymos 6.2 punktas), kas, Seimo kontrolieriaus nuomone, vertintina kritiškai Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 6 punkte įtvirtinto *efektyvumo* principo, reiškiančio, jog viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja ekonomiškai, rezultatų siekia kuo mažesnėmis sąnaudomis, atžvilgiu. Pažymėtina, jog Savivaldybės administracija Seimo kontrolieriui nenurodė konkrečių priežasčių (motyvų), kodėl nėra atlikta Liepų gatvės teisinė registracija, tačiau atkreipiant dėmesį į visą skundo tyrimo kontekstą, darytina prielaida, jog pagrindinė priežastis – finansinių išteklių trūkumas. Dėl lėšų nepakankamumo nėra baigtas rengti

Liepų gatvės rekonstrukcijos techninis projektas (kaip Seimo kontrolierių informavo Savivaldybė, minėto techninio projekto rengimo darbus planuojama baigti iki 2015 metų gegužės mėnesio (pažymos 6.10 punktą). Be to, dėl finansinių išteklių trūkumo Liepų gatvės rekonstrukcijos darbų pirkimus bei rekonstrukcijos darbus Savivaldybės planuoja pradėti tik pabaigus ir galutinai atsiskaičius už kitos – Išlaužo gatvės – kapitalinio remonto darbus (pažymos 6.9 punktą), t. y. 2017 metais. Gauti papildomą finansavimą Liepų gatvės remontui atlikti iš valstybės biudžeto ir (ar) Europos Sąjungos struktūrinės paramos fondų anksčiau, t. y. 2015 metais, Savivaldybės teigimu, nėra galimybės.

Atkreiptinas pareiškėjų dėmesys, jog minėtų darbų klausimas yra tiesiogiai sietinas su Savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų Savivaldybės teritorijos infrastruktūros gerinimu, dydžiu. Kaip nustatyta Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 15 punkte, savivaldybės biudžeto ir savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio tvirtinimas yra išimtinė **Savivaldybės tarybos** kompetencija. Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje, Seimo kontrolieriai netiria savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos. Nepaisant to, remiantis Vietos savivaldos įstatymo 30 straipsnio 2 dalies nuostatomis, **savivaldybės administracija rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus**. Atsižvelgiant į tai, bei remiantis Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 11 punkte įtvirtintu viešumo ir *reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę principu*, Seimo kontrolieriaus nuomone, Savivaldybės administracijai būtų tikslinga ieškoti galimų Liepų gatvės remonto finansavimo būdų ir siūlyti Savivaldybės tarybai spręsti su lėšų, reikalingų bent minimaliems Liepų gatvės rekonstrukcijos darbams atlikti, skyrimu susijusius klausimus.

11. Seimo kontrolierius akcentuoja, jog šiuo metu **Liepų gatvės techninė būklė galimai neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų**. Nors Savivaldybė informavo Seimo kontrolierių, kad Liepų gatvės danga galima važiuoti skaičiuojamuoju greičiu, tačiau pažymėtina, jog nenurodė jokių minėtą teiginį patvirtinančių motyvų ir (ar) paaiškinimų. Atkreiptinas dėmesys, jog pagal pareiškėjos Seimo kontrolieriui nurodytą informaciją, dėl prastos Liepų gatvės būklės, siekiant išvengti galimų mechaninių vairuojamų transporto priemonių pažeidimo, Liepų gatve galima važiuoti ne didesniu kaip 5-10 km/val greičiu (pažymos 7.3 punktą). Atsižvelgiant į tai, tyrimo metu Seimo kontrolieriui kilo abejonių, ar Savivaldybės pateikta informacija apie Liepų gatvės techninę būklę yra teisinga ir atitinka faktinę (realią) situaciją.

Pažymėtina, jog Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 32 punkte kaip **viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra įtvirtinta** savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas. Remiantis Kelių įstatymo 5 straipsnio 7 dalimi, gatvių, kurios nėra valstybinės reikšmės kelių taša, projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbus organizuoja ir užsakovo funkcijas atlieka savivaldybės. Atsižvelgiant į tai, ir remiantis Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 4 punktu, nustatančiu, jog siekiant užtikrinti eismo saugumą, **savivaldybės administracijos direktoriui numatyta pareiga rūpintis vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, gatvių tiesimu, taisymu ir rekonstravimu**, Seimo kontrolieriaus nuomone, Savivaldybės administracija turi įstatymo nustatytą pareigą **pagal kompetenciją imtis visų būtinų priemonių užtikrinti galimybę Liepų gatvės gyventojams bei kitiems asmenims saugiai važiuoti minėta gatve**.

12. Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog pareiškėjai 2014-11-19 el. paštu kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių, prašydami pateikti informaciją, susijusią su atliktais Liepų gatvės remonto darbais (pažymos 2.5 punktą). Tyrimo metu Savivaldybė informavo Seimo kontrolierių, jog po minėto 2014-11-19 kreipimosi su pareiškėja X buvo bendrauta telefonu (pažymos 6.12 punktą). Seimo kontrolierius pažymi, jog, remiantis Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo

subjektuose taisyklių 39 punkto nuostatomis, į asmenų prašymus atsakymas **turi būti pateikiamas tokiu būdu, kokiu pateiktas prašymas**, (išskyrus atvejus, kuomet pareiškėjas pageidauja gauti atsakymą kitu būdu), o, remiantis to paties teisės akto 30 punktu, asmenų prašymai turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo jų gavimo institucijoje. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, jog Savivaldybė, teisės aktuose nustatyta tvarka bei terminais nepateikdama pareiškėjai X atsakymo tokiu būdu, kokiu buvo kreiptasi į Savivaldybę (šiuo atveju – el. paštu), pažeidė pareiškėjos teisę į gerą viešąjį administravimą. Seimo kontrolieriaus nuomone, Savivaldybės administracijos direktoriui tikslinga imtis priemonių, jog ateityje, gavus asmenų prašymus, atsakymai į juos būtų parengti ir pareiškėjai informuojami laikantis teisės aktuose nustatytos tvarkos.

13. Apibendrinus pirmiau nurodytas išvadas, konstatuotina, kad pareiškėjų skundas dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų sprendžiant, sprendžiant Liepų gatvės remonto bei priežiūros klausimus, yra pripažintinas pagrįstu.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

14. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

pareiškėjų X ir kitų [...] gyventojų skundą dėl Prienų rajono savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant Išlaužo k., Prienų r. sav. Liepų gatvės remonto bei priežiūros klausimus, pripažinti pagrįstu.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

15. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktais, Seimo kontrolierius ***Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriui*** rekomenduoja:

15.1. atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu Išlaužo k., Prienų r. sav. Liepų gatvės techninė būklė galimai neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų, apsvarstyti ir ieškoti galimybių bent minimaliems minėtos gatvės remonto darbams atlikti (t. y. pažvyruoti, palyginti greideriu, užpilti frezuotu asfaltu ir (ar) pan.) bei pateikti informaciją apie atliktus ir planuojamus atlikti minėtos gatvės remonto darbus;

15.2. informuoti pareiškėją X, kada bus sprendžiamas Liepų gatvės įtraukimas į remontuotinių kelių sąrašą klausimas, ir nurodyti priimtus sprendimus bei jų motyvus;

15.3. imtis priemonių, kad ateityje, gavus asmenų prašymus, atsakymai į juos būtų parengti ir pareiškėjai informuojami laikantis teisės aktuose nustatytos tvarkos, ypač atkreipiant dėmesį į *Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių 39 punkto nuostatą, reglamentuojančią, jog atsakymai į asmenų prašymus turi būti pateikiami tokiu būdu, kokiu pateiktas prašymas.*

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume Seimo kontrolierių ir pareiškėjus informuoti **iki 2015-06-08**.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys